

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 54.055/1/V
van 3 september 2013

avis 54.055/1/V
du 3 septembre 2013

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'betreffende de afgifte
van kopieën van het dossier
zoals bedoeld in Boek IV van
het Wetboek van economisch
recht'

un projet d'arrêté royal 'relatif
à la délivrance de copies du
dossier prévue par le livre IV
du Code de droit économique'

Op 27 augustus 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'betreffende de afgifte van kopieën van het dossier zoals bedoeld in Boek IV van het Wetboek van economisch recht'.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 29 augustus 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Eric BREWAEYS en Carlo ADAMS, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Paul DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 september 2013.

*

Le 27 août 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Économie à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'relatif à la délivrance de copies du dossier prévue par le livre IV du Code de droit économique'.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 29 août 2013. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Eric BREWAEYS et Carlo ADAMS, conseillers d'État, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Paul DEPUYDT, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 3 septembre 2013.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan. In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Gelet op de hoogdringendheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat de wetten van 3 april 2013 in werking treden op () en op dezelfde datum de wet op de bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op 15 september 2006, opheffen. Met het oog op een volledige toepassing van de bepaling van deze nieuwe wetten, past het dat de uitvoeringsbesluiten in werking treden ten laatste op dezelfde datum en dat hun publicatie voordien kan plaats vinden. Zo niet zou de nieuwe wetgeving onmogelijk kunnen worden toegepast en zou er een juridisch vacuüm ontstaan dat op een ernstige wijze het economische leven van de bedrijven, die van elke rechtszekerheid zouden uitgesloten worden, zou belemmeren en dat de geloofwaardigheid van de Belgische mededingingsautoriteit in gevaar zou brengen. Deze toestand zou van aard kunnen zijn dat de aansprakelijkheid van de Staat in het geding komt. De Staat zou zich dan bloot stellen aan een aansprakelijkheidsvordering voor de rechtbanken en aan een ingebrekestelling door de Commissie van de EG wegens nalaten.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het ontwerp bepaalt het bedrag van de vergoeding die per bladzijde moet worden betaald voor een kopie van het geheel of een gedeelte van het onderzoeks- of proceduredossier, dat door het secretariaat van het auditoraat van de Belgische Mededingingsautoriteit wordt afgeleverd aan de partijen die daarom verzoeken (artikel 1, § 1). Het regelt ook het geval waarin een kopie per elektronische drager wordt afgeleverd (artikel 1, § 2) en de wijze waarop de stukken worden bezorgd (artikel 1, § 3), evenals de wijze waarop de betaling moet geschieden (artikel 2). Het stelt eveneens dat de tijd die nodig is voor het verkrijgen van de kopieën geen invloed heeft op de berekening van de proceduretermijnen (artikel 3).

4. In verschillende procedures inzake mededinging, zoals vervat in boek IV van het Wetboek van economisch recht, wordt bepaald dat partijen bij de procedures voor het Mededingingscollege tegen betaling kopie kunnen verkrijgen van het proceduredossier. Het betreft meer bepaald:

- de procedure inzake restrictieve mededingingspraktijken (zie de artikelen IV.42, § 2, en IV.45, § 1, van het voormelde wetboek). Voor deze procedure wordt in artikel IV.45, § 8, voorzien dat de Koning de voorwaarden bepaalt voor het verkrijgen van kopieën, wat mede de rechtsgrond vormt voor het voorliggend ontwerp;

- de procedure inzake concentratie (zie artikel IV.58, § 5). Voor deze procedure wordt in artikel IV.60, § 5, een identieke delegatie aan de Koning gegeven.

5. De stellers van het ontwerp lijken er ook in te voorzien dat het secretariaat van de Mededingingsautoriteit kopieën zou kunnen afleveren bij de procedure inzake transacties. In de desbetreffende bepalingen (zie de artikelen IV.51 tot IV.57 van het Wetboek van economisch recht) is evenwel nergens sprake van het afleveren van kopieën. De gemachtigde heeft verklaard dat dit ook niet de bedoeling is. Zou dit wel de bedoeling zijn, dan ontbreekt hiervoor de rechtsgrond en dus ook voor het vaststellen van de voorwaarden voor het verkrijgen van kopieën.¹

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

6. Het begrotingsakkoord ontbreekt. Het is vereist overeenkomstig artikel 5 van het koninklijk besluit van 16 november 1994 'betreffende de administratieve en begrotingscontrole'.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. Het eerste lid dient als volgt geredigeerd te worden:

“Gelet op het Wetboek van economisch recht, de artikelen IV.45, § 8, en IV.60, § 5;”.

8. Geen enkele bepaling van de wet van 3 april 2013 'houdende invoeging van de bepalingen die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, in boek IV 'Bescherming van de mededinging' en boek V 'De mededinging en de prijsevoluties' van het Wetboek van economisch recht' strekt de ontworpen regeling tot rechtsgrond. Bijgevolg dient het tweede lid van de aanhef te worden geschrapt.

*

¹ In artikel 1 dient dan ook de verwijzing te worden geschrapt naar artikel IV.52 van het Wetboek van economisch recht, zoals ingevoegd bij wet van 3 april 2013 'houdende invoeging van boek IV 'Bescherming van de mededinging' en van boek V 'De mededinging en de prijsevoluties' in het Wetboek van economisch recht en houdende invoeging van de definities eigen aan boek IV en aan boek V en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan boek IV en aan boek V, in boek I van het Wetboek van economisch recht'.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent. En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« Gelet op de hoogdringendheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat de wetten van 3 april 2013 in werking treden op () en op dezelfde datum de wet op de bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op 15 september 2006, opheffen. Met het oog op een volledige toepassing van de bepaling van deze nieuwe wetten, past het dat de uitvoeringsbesluiten in werking treden ten laatste op dezelfde datum en dat hun publicatie voordien kan plaats vinden. Zo niet zou de nieuwe wetgeving onmogelijk kunnen worden toegepast en zou er een juridisch vacuüm ontstaan dat op een ernstige wijze het economische leven van de bedrijven, die van elke rechtszekerheid zouden uitgesloten worden, zou belemmeren en dat de geloofwaardigheid van de Belgische mededingingsautoriteit in gevaar zou brengen. Deze toestand zou van aard kunnen zijn dat de aansprakelijkheid van de Staat in het geding komt. De Staat zou zich dan bloot stellen aan een aansprakelijkheidsvordering voor de rechtbanken en aan een ingebrekestelling door de Commissie van de EG wegens nalaten ».

2. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

Cet examen donne lieu aux observations suivantes.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. Le projet fixe le montant de la redevance à payer par page pour la copie de tout ou partie du dossier d'instruction ou du dossier de procédure, délivrée par le secrétariat de l'auditorat de l'Autorité belge de la concurrence aux parties qui en font la demande (article 1er, § 1er). Il règle également le cas dans lequel une copie est délivrée sur support électronique (article 1er, § 2) et la manière dont les pièces sont transmises (articles 1er, § 3), ainsi que le mode de paiement (article 2). Il précise en outre que les délais nécessaires à l'obtention des copies sont sans influence sur la computation des délais de procédure (article 3).

4. Différentes procédures en matière de concurrence, inscrites dans le livre IV du Code de droit économique, prévoient que les parties aux procédures devant le Collège de la concurrence peuvent obtenir copie du dossier de procédure contre paiement. Il s'agit notamment :

- de la procédure relative aux pratiques restrictives de concurrence (voir les articles IV.42, § 2, et IV.45, § 1er, du Code précité). En ce qui concerne cette procédure, l'article IV.45, § 8, prévoit que le Roi fixe les conditions d'obtention de copies, ce qui constitue notamment le fondement juridique du projet à l'examen ;
- de la procédure en matière de concentration (voir article IV.58, § 5). En ce qui concerne cette procédure, l'article IV.60, § 5, attribue une délégation similaire au Roi.

5. Les auteurs du projet semblent également prévoir que le secrétariat de l'Autorité de la concurrence pourrait délivrer des copies dans le cadre de la procédure en matière de transactions. Toutefois, les dispositions concernées (voir articles IV.51 à IV.57 du Code de droit économique) ne mentionnent nulle part la délivrance de copies. Le délégué a déclaré que telle n'était pas non plus l'intention. Si telle était bien l'intention, le fondement juridique fait défaut à cet égard et, partant, à l'égard de la fixation des conditions d'obtention de copies ¹.

FORMALITÉS PRÉALABLES

6. L'accord budgétaire fait défaut. Celui-ci est requis conformément à l'article 5 de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 'relatif au contrôle administratif et budgétaire'.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

7. On rédigera le premier alinéa comme suit :

« Vu le Code de droit économique, les articles IV.45, § 8, et IV.60, § 5; ».

8. Aucune disposition de la loi du 3 avril 2013 'portant insertion des dispositions réglant des matières visées à l'article 77 de la Constitution, dans le livre IV 'Protection de la concurrence' et le livre V 'La concurrence et les évolutions de prix' du Code de droit économique' ne procure de fondement juridique au régime en projet. On supprimera par conséquent le deuxième alinéa du préambule.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT

¹ À l'article 1er, on supprimera dès lors la référence à l'article IV.52 du Code de droit économique, inséré par la loi du 3 avril 2013 'portant insertion du livre IV 'Protection de la concurrence' et du livre V 'La concurrence et les évolutions de prix' dans le Code de droit économique et portant insertion des définitions propres au livre IV et au livre V et des dispositions d'application de la loi propres au livre IV et au livre V, dans le livre Ier du Code de droit économique'.